Η ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΑΘ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΕΡΟΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

στης καὶ ἐπωφελοῦς γενικῶς διαχειρίσεως, πιστεύω ἀκραδάντως, ὅτι σήμερον θὰ εἴχομεν μίαν συγχρονισμένην καὶ ἀρτίαν μὲ ἀνάλογον ἐξοπλισμὸν πολιτικὴν ἀεροπορίαν καὶ δὲν θὰ εἴχομεν τὴν ἀνάγκην νὰ καταφύγωμεν εἰς διαγωνισμοὺς καὶ εἰς ἀναζήτησιν ξένων κεφαλαίων.

Ζητεῖ φάκελλον ΤΑΕ

Πρὸς πλήρη διαφώτισιν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ δι' αὐτῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ πρὸς καταλογισμὸν εὐθυνῶν ἠτησάμην ἀπὸ τοὺς κ.κ. Ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, ὅπως καταθέσουν εἰς τὴν Βουλὴν τὸν ἀφορῶντα τὴν ΤΑΕ, φάκελλον, ἐκ τῆς μελέτης τοῦ ὁποίου εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἔλθουν εἰς φῶς πολλὰ σκοτεινὰ σημεῖα τῆς ὑποθέσεως τῆς ΤΑΕ καὶ θὰ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἠθικὸς βόρβορος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐκυλίετο τὸ ἰθῦνον τὴν ΤΑΕ συγκρότημα, ὅπερ διὰ τῆς ἀσυδοσίας του καὶ διὰ τῆς ἀσυστόλου, κατ' ἀπεμπόλησιν πάσης ἠθικῆς ἐννοίας, διαχειρίσεώς του ἀπέδειξεν ὅτι αἱ ρίζαι τῆς ἠθικῆς κρίσεως, ἣν διερχόμεθα ἔχουν εὑρεῖαν καὶ ἐπικίνδυνον τὴν διακλάδωσιν καὶ ἐξάπλωσίν των.

Δυστυχῶς ὅμως ὁ φάκελλος δὲν κατετέθη. Ὁ κ. Ὑπουργὸς μοῦ ἐδικαιολογήθη ὅτι ἐφ' ὅσον ἔρχεται τὸ θέμα πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς δὲν τοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ μοῦ τὸν δώσῃ. Εὐθὺς μετὰ τὸ τέρμα τῆς συζητήσεως μοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ τὸν καταθέσῃ.

Ἀνέφερα τὰ ἀνωτέρω διὰ νὰ καταλήξω εἰς ἓν συμπέρασμα ὅτι εἶναι ἠθικῶς ἀπαράδεκτος καὶ συζήτησις κὰν ἐπὶ τῆς προτάσεως Ζώτου, ἡ ἀφαντάστως σπάταλος πολιτικὴ τοῦ ὁποίου ὡδήγησε τὴν ΤΑΕ εἰς τὴν κατάρρευσιν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἦτο εἰς γνῶσιν, τῆς Διοικήσεως καθ' ἃ λέγει εἰς τὴν ἔκθεσίν του ὁ ἐφέτης Γεωργίου.

«Αἱ προτάσεις Ζώτου εἶναι ἀπαράδεκτοι ὡς δελεαστικαί»

Κύριοι βουλευταί, ἡ πρότασις Ζώτου εἶναι καὶ τύποις ἀπαράδεκτος, διότι αὕτη ὑπεβλήθη τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξουσιοδοτήσεως συζητήσεως τοῦ σχετικοῦ σχεδίου «περὶ ἐπικυρώσεως τῆς συμβάσεως Ὠνάσση», προδίδει δὲ ἔλλειψιν σεβασμοῦ καὶ πρὸς τὴν σοβαρότητα τῆς ὑποθέσεως καὶ πρὸς τὴν σοβαρότητα καὶ ἀξιοπρέπειαν τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ ἔναντι ἡμῶν τῶν βουλευτῶν, ἡ τοιαύτη ἐμμονή του ἐπὶ προτάσεώς του ὑποβληθείσης τόσον ἀργὰ καὶ ἐκπροθέσμως καὶ μετὰ παρέλευσιν μάλιστα 42 καὶ πλέον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς μετὰ τοῦ Ὠνάσση συμβάσεως. Εἶναι ἐπίσης ἀπαράδεκτος καὶ κατ' οὐσίαν λόγῳ τῶν δελεαστικῶν ὅρων της, διότι ἐκ πείρας εἶναι γνωστὸν ὅτι ὅσον εἶναι ἐπωφελεῖς διὰ τὸ Δημόσιον καὶ ἐπαχθεῖς διὰ τὸν ἀνάδοχον οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως τόσον ἀσφαλεστέρα εἶναι ἡ ζημία τοῦ Δημοσίου, ἀναγκαζομένου πάντοτε εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἢ νὰ μετριάζῃ τοὺς ἐπαχθεῖς ὅρους ἢ νὰ ἐνισχύῃ οἰκονομικῶς τὸν ἀνάδοχον, ὅταν μάλιστα πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως κοινῆς ὠφελείας, ὡς συνέβη καὶ μὲ τὴν περίπτωσιν τῆς Τ.Α.Ε.

Καὶ ἐρχόμεθα ἤδη εἰς τὰς πολλαπλᾶς καὶ ἐναλλασσομένας προτάσεις τοῦ Νιάρχου μὲ ἀξιώσεις νὰ γίνουν καὶ αὐταὶ ἀποδεκταί. Ἡ Κυβέρνησις, ἔστω καὶ ἀργά, ἀπεφάσισε νὰ προκηρύξῃ διαγωνισμὸν διὰ τὴν προνομιακὴν παραχώρησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν Ἑλληνικῶν ἐναερίων γραμμῶν ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ. Καὶ ἐξέδωκε τὴν ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1955 διακήρυξιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Συγκοινωνιῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐτάσσετο προθεσμία ὑποβολῆς πλήρων καὶ σαφῶν προτάσεων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνιῶν καὶ Δημ. Ἔργων μέχρι τέλους Ἰουλίου 1956. Ἡ προθεσμία αὕτη παρετάθη δι' ἑτέρας ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ ἀπὸ 30)7)55 μέχρι καὶ τῆς 16)8)1955. Καὶ πάλιν ὅμως παρετάθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ μέχρι τῆς 5ης Σεπτεμβρίου 1955. Ἡ διακήρυξις αὕτη ἔλαβε πλήρη δημοσιότητα δημοσιευθεῖσα εἰς τὰς ἐφημερίδας «Καθημερινὴν» «Βῆμα» «Ἀκρόπολιν» «Ἐθνικὸν Κήρυκα» «Ἐλευθερίαν» «Βραδυνὴν» «Νέα» «Ἔθνος» καὶ «Ἀπογευματινήν». Αἱ ὑποβληθεῖσαι ὅθεν προτάσεις κριθήσονται βάσει τῶν ὅρων τῆς διακηρύξεως ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν.

Μ. ΓΑΛΗΝΟΣ. Κύριε συνάδελφε, ἐπρόκειτο περὶ προκηρύξεως ὑποβολῆς προτάσεων καὶ ὄχι περὶ προκηρύξεως διαγωνισμοῦ.

Α. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ. Ὄχι, κ. συνάδελφε, εἶναι σαφὴς καὶ πλήρης ἡ διακήρυξις. Βάσει ὅθεν τῶν ὅρων τῆς διακηρύξεως εἶναι δεκταὶ καὶ ἐρευνητέαι αἱ μέχρι τῆς 5ης Σεπτεμβρίου 1955 ὑποβληθεῖσαι προτάσεις. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διαιώνισιν ἢ τὴν ματαίωσιν τῶν διαγωνισμῶν διὰ συνεχοῦς ὑποβολῆς προτάσεων καὶ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Κράτους ὡς κακοπίστου καὶ ἐστερημένου σοβαρότητος. Ὁ Ὠνάσης ὑπέβαλεν ἐμπροθέσμως μίαν καὶ μόνην πρότασιν, συνοδευομένην ὑπὸ πλήρους οἰκονομοτεχνικῆς μελέτης, δεῖγμα τῆς σοβαρότητος τῶν προτάσεών του καὶ τῶν προθέσεών του. Ἀντιθέτως ὁ Νιάρχος ὑπέβαλεν ἓξ προτάσεις, ἐναλλασσομένας καὶ μὲ διάφορον ἐν πολλοῖς περιεχόμενον, κατὰ τρόπον προδίδοντα ἔλλειψιν σοβαρότητος καὶ καλῆς πίστεως ἔναντι τοῦ Κράτους.

Ὑπέβαλεν οὕτω τὰς 5 πρώτας προτάσεις ἐντὸς 34 ἡμερῶν. Τὴν δὲ ἕκτην, τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως Ὠνάσση, ὑπέβαλε σχέδιον συμβάσεως, πολλοὶ ὅροι τῆς ὁποίας ἀπετέλουν ἀντιγραφὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως Ὠνάσση. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐμελέτησε καὶ τὰς ἐκπροθέσμως ὑποβληθείσας προτάσεις τοῦ Νιάρχου καὶ ἔκρινεν αὐτὰς ὡς ὑστερούσας τῆς προτάσεως Ὠνάσση. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τούτου, ἡ νομικὴ καὶ ἠθικὴ ἄποψις, ἐπιβάλλουν τὴν ἔρευναν μόνον τῶν ἐμπροθέσμως ὑποβληθεισῶν προτάσεων. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τοῦ παζαρεύματος, ἡ ὁποία ἀρχή, ἰδίᾳ διὰ τὸ Κράτος, εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι θὰ τὸ ἐμφανίσῃ ὡς παλινωδοῦν, ὡς κακόπιστον καὶ ἀναξιόπιστον, ὡς στερούμενον σοβαρότητος καὶ ἀξιοπρεπείας καὶ ὡς ἀθετοῦν καὶ μὴ σεβόμενον τὰς προτάσεις του, τὰς συμφωνίας του καὶ τέλος τὴν ὑπογραφήν του. Τὸ ὑποβληθὲν ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου τοῦ Νιάρχου σχέδιον συμβάσεως δὲν δύναται νὰ καταστῇ ἀντικείμενον ἐρεύνης καὶ δι' ἄλλον λόγον. Τοῦτο συνοδεύεται ἀπὸ ἐπιστολὴν τοῦ πληρεξουσίου κ. Πεσματζόγλου, πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. Νιάρχος, διὰ τοῦ πληρεξουσίου του, τάσσει μίαν δεκαήμερον διαλυτικὴν προθεσμίαν· ἡ προθεσμία ὅμως αὐτὴ παρῆλθε καὶ ἑπομένως ἡ πρότασίς του εἶναι ἀνίσχυρος ἐξ αὐτῆς τῆς δηλώσεώς του ἐν τῇ ἐπιστολῇ καὶ συνεπῶς δὲν ἔχομεν πρότασιν διὰ νὰ συζητήσωμεν ἐπ' αὐτῆς. Δὲν δύναται νὰ παίζῃ ὁ κ. Νιάρχος μὲ τὸ Κράτος. Ἐξ ἄλλου τὸ σχέδιον συμβάσεως Νιάρχου ὑπεβλήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως Ὠνάσση, ὅηλ. ὅταν αὕτη εἶχε καταρτισθῆ καὶ εἶχε διατυμπανισθῆ ἡ κατάρτισίς της διὰ τοῦ Τύπου καὶ ἀνεμένετο ἡ τελικὴ διατύπωσίς της καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ὑπογραφῆς της. Τὸ ἐγνώριζεν αὐτὸ ὁ Νιάρχος καὶ ἐφησύχασε. Διετέλει ἐν γνώσει τῶν συνεχιζομένων ἀπὸ μακροῦ διαπραγματεύσεων μεταξὺ Κράτους καὶ Ὠνάση καὶ τῆς ἐπελθούσης συμφωνίας· ἠδράνησεν ὅμως, διότι ἤθελε προηγουμένως νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν περιεχομένων εἰς τὴν συντασσομένην σύμβασιν διατάξεων, ἵνα ἐν ὄψει τούτων προβῇ εἰς τὴν ὑποβολὴν ἰδικοῦ του σχεδίου, διὰ νὰ αἰφνιδιάσῃ τὸ Κράτος καὶ προξενήσῃ ἐντύπωσιν εἰς τὸν λαόν μὲ νέας τελικὰς θεαματικὰς προτάσεις, καὶ διὰ νὰ δώσῃ κυρίως ὅπλα εἰς τοὺς ἀνταγωνιστὰς τοῦ Ὠνάση, διὰ νὰ βάλουν κατὰ τῆς συμβάσεως αὐτοῦ. Διότι πρέπει νὰ γνωρίζῃ ἡ Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία, ὅτι ἡ πολεμικὴ κατὰ τῆς συμβάσεως Ὠνάση γίνεται μὲ τὴν ἀφανῆ συνεργασίαν Νιάρχου καὶ Ζώτου.

Προτεραιότης εἰς τὰς προτάσεις Ὠνάση

Εἶμαι ὑποχρεωμένος, κ. συνάδελφοι, νὰ ἐκθέσω ὅλα αὐτά, διότι θέλω νὰ δικαιολογήσω τὰς γνώμας μου, πολὺ περισσότερον, διότι ἀνήκω εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν καὶ θέλω νὰ δώσω μίαν τιμίαν εἰσήγησιν ἐφ' ὅλων γενικῶς τῶν θεμάτων, διὰ νὰ σχηματίσῃ σαφῆ γνώμην ἡ Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία.

Αἱ προτάσεις, αἱ ὑποβληθεῖσαι, ἀνετέθησαν εἰς μίαν ὁμελῆ Ἐπιτροπήν, διὰ νὰ μελετήσῃ καὶ ὑποβάλῃ τὰ πορίσματά της καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ πρόσωπα ἀδιάβλητα καὶ ἔντιμα καὶ κύρους καὶ εἶναι τὰ ἑξῆς: (Ἀναγινώσκει).

Ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ παρέδωκε τὰς προτάσεις εἰς μίαν παρ' αὐτῆς ὁρισθεῖσαν ὑποεπιτροπήν. Ἀμφότεραι, ἐπιτροπὴ καὶ ὑποεπιτροπή, μετὰ μακρὰν μελέτην καὶ ἐμπεριστατωμένην ἔρευναν, ἔδωσαν ὁμοφώνως προτεραιότητα εἰς τὴν πρότασιν Ὠνάση, διότι αὕτη ἦτο σοβαρωτέρα ἐξ ὅλων τῶν προτάσεων καὶ διότι ἡ πρότασις Νιάρχου δὲν εἶναι ἰσοδύναμος πρὸς τὴν πρότασιν Ὠνάση, ἐρχομένη δευτέρα κατὰ σειράν. Ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Χ. Λαζαρόπουλος, ἔδωσεν ἀρνητικὴν ψῆφον δι' ὅλας τὰς προτάσεις, διότι ἦτο τεταγμένος ὑπὲρ τῆς κρατικοποιήσεως τῶν ἐναερίων συγκοινωνιῶν.

«Ὥστε ὁ Ὠνάσης εἶναι μία λευκὴ περιστερά;»

Γ. ΡΟΥΜΑΝΗΣ. Κύριε Γιαννόπουλε, μᾶς παρουσιάζετε, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀγορεύσεώς σας, διαρκῶς τὸν κ. Νιάρχον ὡς μαῦρον ἄνθρωπον! Μᾶς τονίζετε ὅτι ὅλαι αἱ διατάξεις τοῦ σχεδίου συμβάσεως κ. Νιάρχου ὑποκρύπτουν δόλον καὶ εἶναι ὕποπτοι. Εἶναι περίεργον! Ὥστε ὁ κ. Ὠνάσης δὲν εἶναι παρὰ μία λευκὴ περιστερά;

Α. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ. Δὲν κατηγορῶ οὐδένα. Οὔτε πρόθεσιν ἔχω νὰ θίξω τὸν κ. Νιάρχον. Κρίνω τὸ ὑποβληθὲν σχέδιον τῆς Συμβάσεως ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὰς διατάξεις τῆς συμβάσεως καὶ ἐξ αὐτῆς συνάγω τὰ συμπεράσματά μου, χωρὶς νὰ θίγω προσωπικῶς κανένα.

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τοῦ ἄρθρου 3 τῆς συμβάσεως Ὠνάση καὶ τοῦ σχεδίου Νιάρχου θὰ ἀντελήφθητε τὴν ἀπαγορεύουσαν διάταξιν τοῦ σχεδίου Νιάρχου. Οὗτος λέγει ὅτι δύναται νὰ καταθέσῃ τὸ κεφάλαιον εἴτε εἰς εἴδη εἴτε εἰς χρῆμα. Ἑπομένως δύναται νὰ καταθέσῃ ὡς κεφάλαιον τῆς ἑταιρίας τὰ κινητὰ τῆς ΤΑΕ ἅτινα ὑποχρεωτικῶς πρέπει νὰ ἀγοράσῃ, ὡς ἐπίσης καὶ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀσφαλῶς θὰ ἀγοράσῃ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἐνῷ ὁ Ὠνάσης ἐκτὸς τῶν πραγμάτων αὐτῶν, δέον ὑποχρεωτικῶς νὰ καταθέσῃ τὸ κεφάλαιον εἰς μετρητά. Προφανῶς πρόκειται περὶ διατάξεως ἀπατηλῆς πρὸς παγίδευσιν. Ἡ καταρτισθεῖσα ἐπιτροπὴ ἔδωσε προτεραιότητα εἰς τὴν σύμβασιν Ὠνάση. Ἤρχισαν αἱ διαπραγματεύσεις διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν ὅρων.

Εἶναι νομικῶς καὶ ἠθικῶς ἀπαράδεκτον νὰ γίνῃ συζήτησις ἐπὶ τῶν προτάσεων Νιάρχου, αἱ ὁποῖαι ὑπεβλήθησαν τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς κατηρτισμένης συμβάσεως Ὠνάση. Θὰ ἦτο δι' ἐμὲ ἀπαράδεκτον νὰ προτείνω ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους ἀκύρωσιν συμβάσεως, ἡ ὁποία ἐψηφίσθη, μετὰ προηγηθεῖσαν ἀδιάλλακτον διαδικασίαν ἐρεύνης ὑπὸ δύο Ἐπιτροπῶν καὶ μετὰ πρότασιν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀεροπορίας. Ἀλλωστε καὶ ἡ σύμβασις αὕτη συγκρινομένη πρὸς τὰς προτάσεις Νιάρχου ὑπερέχει. Ἂν συγκρίνετε τὸ σχέδιον Νιάρχου καὶ τὴν παροῦσαν σύμβασιν θὰ ἴδητε ὅτι τὴν σύμβασιν χαρακτηρίζει μία εἰλικρίνεια καὶ μία σαφήνεια ἐνῷ τὸ σχέδιον Νιάρχου περιέχει· διατύπωσιν ὁδηγοῦσαν εἰς παγίδευσιν. Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὰ δρομολόγια ὑπάρχει διαφορά, διότι τὸ σχέδιον Νιάρχου παραλείπει τρία δρομολόγια. Τὸ δρομολόγιον Ἀθηνῶν — Βόλου, Ἀθηνῶν—Λαρίσης καὶ Ἀθηνῶν—Κοζάνης. Ἐγένετο λόγος περὶ ἀτελειῶν. Εἶναι γνωστόν, κ. βουλευταί, ὅτι ὅταν πρόκειται περὶ συμβάσεων ποὺ ἔχουν ὡς ἀντικείμενον ἔργα κοινῆς ὠφελείας παρέχεται πάντοτε ἀτέλεια ἐκ μέρους τοῦ Κράτους. Ἔχομεν τὸν νόμον 1856)51, ὁ ὁποῖος ὄχι μόνον ἀποσβένει τὰ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέη τῆς ΤΑΕ ἀλλὰ καὶ πολλὰς ἀπαλλαγὰς καθιεροῖ ὑπὲρ τῆς ΤΑΕ. Καὶ ἐρχόμεθα εἰς ὡρισμένα ἄρθρα οὐσιώδη διὰ νὰ ἀποδείξωμεν τὴν εἰλικρίνειαν καὶ σαφήνειαν τῶν διατάξεων τῆς συμβάσεως ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὸ σχέδιον Νιάρχου. Τὸ ἄρθρον 1 παρ. 7 τῆς συμβάσεως τοῦ Ὠνάση περιέχει διάταξιν διὰ τῆς ὁποίας ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελῇ ἐκτάκτους μεταφοράς, ἐνῷ τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρον τοῦ σχεδίου Νιάρχου δὲν περιέχει τοιαύτην διάταξιν.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ σχεδίου Νιάρχου ἀναγράφει 20ετῆ διάρκειαν τοῦ προνομίου, ἐνῷ αἱ προηγούμεναι προτάσεις του περιεῖχον 25ετῆ διάρκειαν.

Τὰ ἄρθρα 4, ἢ καὶ 6 τοῦ σχεδίου Νιάρχου ἀφοροῦν τὴν σύστασιν τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρίας, τὴν σύνθεσιν τοῦ Διοικητικοῦ της Συμβουλίου, τὸ κεφάλαιον αὐτῆς κλπ. Ταῦτα εἶναι ἀντιγραφὴ τῶν ἀντιστοίχων ἄρθρων 2, 3 καὶ 4 τῆς Συμβάσεως. Ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον, τὸ ἄρθρον 3 παράγρ. 1 τῆς Συμβάσεως, τὸ καθορίζει εἰς δολλάρια 1.500.000, κατάλληλα τοῖς μετρητοῖς. Τὸ ἄρθρον 4 παράγρ. 3 τοῦ σχεδίου Νιάρχου τὸ καθορίζει εἰς δολλάρια 4.000.000, κατ' ἐκλογὴν ὅμως τοῦ Νιάρχου εἰς μετρητὰ ἢ εἴδη καταλληθησόμενα τὰ μὲν 2.000.000 ἐντὸς ἑξαμήνου, τὰ δὲ ἕτερα 2.000.000 ἐντὸς διετίας. Δηλαδὴ ὁ Νιάρχος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καταθέσῃ ἐντὸς τῶν ἄνω προθεσμιῶν ὅλα εἰς εἴδη, ἐξ ἐκείνων ἅτινα ἐν τῷ μεταξὺ θὰ ἔχῃ ἀγοράσῃ ἀπὸ τὸ Κράτος ἐκ τῆς περιουσίας τῆς Τ.Α.Ε., ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐκείνων ἅτινα εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀγοράζῃ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιχειρήσεως.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ σχεδίου, ἀφορῶν τὴν ἐξαγορὰν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς Τ.Α.Ε., ὁρίζει δολλ. 2.334.000 ὡς τίμημα ἀγορᾶς τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς ΤΑΕ, βάσει τοῦ πρακτικοῦ τῆς ἐκκαθαριστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ΤΑΕ, ὅπερ περιλαμβάνει ἅπαντα τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τῆς ΤΑΕ. Τὸ ἀντίστοιχον ὅμως ἄρθρον 5 παράγρ. 2 ἐδάφια α' καὶ β' τῆς Συμβάσεως Ὠνάση, ἐπιβάλλει εἰς τὸν Ὠνάσην τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἀγοράσῃ α) ἀντὶ δολλαρίων 2.000.000 τὰ ἀεροσκάφη καὶ β) ἀντὶ δολλαρίων 345.385 μόνον τὰ εἴδη τὰ ἀναγραφόμενα εἰς τὸν ἐπισυναπτόμενον τῇ συμβάσει πίνακα ἅτινα εἶναι πολὺ ὀλιγώτερα. Τὰ ὑπόλοιπα περιουσιακὰ στοιχεῖα τῆς ΤΑΕ, τὰ μὴ ἀναφερόμενα εἰς τὸν πίνακα τοῦτον, ἐνῷ περιλαμβάνονται εἰς τὸ πρακτικὸν τῆς ἐκκαθαριστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ΤΑΕ βάσει τοῦ ὁποίου ἀγοράζει ὁ Νιάρχος κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ σχεδίου, ἐκτιμῶνται εἰς δραχμὰς 26.400.000 ἤτοι δολλάρια 600.000, ἅτινα θὰ καταβάλῃ διὰ νὰ τὰ ἀγοράσῃ. Δηλαδὴ ὁ Ὠνάσης διὰ τὴν ἀξίαν τῶν εἰδῶν τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ σχέδιόν του θὰ ἀγοράσῃ ὁ Νιάρχος ἀντὶ δολλαρίων 2.334.000, θὰ καταβάλῃ δολλάρια 2.345.000 καὶ 600.000 ἤτοι δολλάρια ἐν ὅλῳ 2.945.000, ἤτοι τίμημα ἀνώτερον τῆς ἀξίας αὐτῶν τῆς καθοριζομένης ὑπὸ τῆς ἐκθέσεως Ι. Παπαλέτσου (δηλαδὴ τῆς ΤΑΕ), ὅστις τὸ προσδιορίζει εἰς δραχμὰς 86.754.039 ἤτοι εἰς δολλάρια 2.891.900. Διὰ τῆς παραβολῆς καὶ ἄλλων διατάξεων τοῦ σχεδίου συμβάσεως Νιάρχου πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Συμβάσεως προκύπτει ὅτι οἱ τῆς συμβάσεως ταύτης ὅροι ὑπερτεροῦν τῶν τοῦ σχεδίου Νιάρχου.

Τὸ ζήτημα τῆς ἐξαγωγῆς συναλλάγματος

Οἱ τεταγμένοι ὑπὲρ τῆς προτάσεως Νιάρχου ἐπικρίνουν τὴν ὑπὸ κρίσιν σύμβασιν, διότι διὰ τοῦ ἄρθρου 19 αὐτῆς παρέχεται εἰς τὸν κ. Ὠνάσην ἡ εὐχέρεια ἐξαγωγῆς συναλλάγματος καὶ δραχμῶν, ἐνῷ, ὡς διατείνονται, τοιαύτην εὐχέρειαν δὲν περιέχει τὸ σχέδιον Νιάρχου. Πλανῶνται. Τὴν πλάνην των προδίδει ἡ διάταξις τοῦ ἀφορῶντος τὸ ἴδιον θέμα ἄρθρου 22 τοῦ σχεδίου Νιάρχου, ὅπερ διὰ μὲν τῆς παραγράφου 1 αὐτοῦ ὑποβάλλει εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἐντεταλμένων ὀργάνων παρακολούθησιν τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου διαχείρισιν τῶν εἰς ξένον συνάλλαγμα εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν», διὰ δὲ τῆς παραγράφου 2 αὐτοῦ ἐπιβάλλει ὑποχρέωσιν τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὅπως πέραν τῶν εἰς ξένον συνάλλαγμα εἰσπράξεων τοῦ ἀνοδόχου χορηγῇ εἰς αὐτὸν ἑκάστοτε καὶ δὴ εἰς τὴν ἐπίσημον τιμὴν πᾶν ποσὸν συναλλάγματος ἀπαιτούμενον διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του». Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου τοῦ σχεδίου Νιάρχου πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 19 τῆς ὑπὸ κρίσιν συμβάσεως προκύπτει, ὅτι ὁ κ. Νιάρχος δικαιοῦται ὄχι μόνον τὰ ἐξ εἰσπράξεών του εἰς ξένον συνάλλαγμα ποσὰ νὰ ἐξαγάγῃ, ἀλλὰ ἐπὶ πλέον καὶ πᾶν ἄλλο ἔσοδον συναλλάγματος, ἀσχέτως τοῦ ἂν προέρχεται ἢ μὴ ἐκ τῶν εἰσπράξεών του. Ἀντιθέτως ὁ κ. Ὠνάσης κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον 19 τῆς Συμβάσεως δυνατὸν νὰ ἐξαγάγῃ εἰς συνάλλαγμα ἢ δραχμὰς μόνον ἐκ τῶν εἰσπράξεών του καὶ εἰς τὰς ἐν τῇ 3ῇ παραγράφῳ αὐτοῦ περιοριστικῶς μνημονευομένας περιπτώσεις, ἡ τοιαύτη δὲ ἐξαγωγὴ ἐπιτρέπεται ἐφόσον αἱ εἰς συνάλλαγμα εἰσπράξεις τοῦ Ὠνάση δὲν ἐπαρκοῦν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ περιοριστικῶς μνημονευομένων ἀναγκῶν του».

Ἔχω ὑπ' ὄψιν μου ἀντιπαραβολὴν καὶ ἄλλων ἀντιστοίχων διατάξεων τῆς Συμβάσεως Ὠνάση καὶ σχεδίου Νιάρχου. Ἐκ τῆς παραβολῆς ταύτης προκύπτουν παρόμοιαι, ἐντυπωσιακαὶ μᾶλλον, ἐν τῷ σχεδίῳ Νιάρχου, διατυπώσεις, οὐδαμῶς μειοῦσαι τὴν ἔναντι τοῦ σχεδίου τούτου ὑπερέχουσαν θέσιν τῆς συμβάσεως Ὠνάση.

Ἐπὶ τῆς προτάσεως Νιάρχου ὑπὲρ τῶν φιλανθρ. ἱδρυμάτων

Ἡ κατὰ τὴν σύμβασιν Ὠνάση πληρωμὴ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ Κράτος ποσοστοῦ 2 1)2 ο)ο ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων, ἀπηλλαγμένων μάλιστα τῶν ἀποσβέσεων, ἀποτελεῖ ἐπωφελῆ καὶ ἀσφαλῆ ὑπὲρ τοῦ Κράτους διάταξιν. Ἡ ὑπὸ τῶν ὑποστηριζόντων τὴν πρότασιν Νιάρχου ἐπικαλουμένη δωρεὰ οὐδαμῶς ἀναγράφεται ἐν τῷ σχεδίῳ, ἀλλὰ καὶ τυχὸν προσφερομένη δὲν δύναται νὰ ἰσοφαρίσῃ τὴν ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων ἀσφαλῆ ὠφέλειαν τοῦ Δημοσίου διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ σχεδίου τῆς συμβάσεως Νιάρχου, α) δὲν ἀναμένονται κέρδη καθαρὰ κατὰ τὴν πρώτην ὀκταετίαν, β) διότι ὁ Νιάρχος ἐπιφυλάσσει εἰς ἑαυτὸν τὸ δικαίωμα ὅπως «προβαίνῃ ἐλευθέρως εἰς τὴν ἀπόσβεσιν ἐντὸς ὅσου χρόνου θέλει, τῆς ἀξίας στοιχείων τοῦ ἐνεργητικοῦ αὐτοῦ ἄνευ ὑπαγωγῆς τῶν σχετικῶν ποσῶν εἰς οὐδεμίαν φορολογίαν» καὶ γ) διότι εἶναι ἐκ πείρας βεβαία ἡ ἀπόκρυψις τῶν καθαρῶν κερδῶν, ὡς συμβαίνει εἰς πάσας τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις. Συνεπῶς δὲν πρόκειται περὶ χειρονομίας τοῦ κ. Νιάρχου.

Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὰ δρομολόγια ὑστερεῖ ἡ πρότασις Νιάρχου διότι παραλείπει τελείως τὰ δρομολόγια α) Ἀθηνῶν—Βόλου, β) Ἀθηνῶν—Καλαμῶν καὶ γ) Ἀθηνῶν—Λαρίσης—Κοζάνης.

«Ἀτέλειαι καὶ ἀπαλλαγαὶ εἶναι συνήθεις»

Αἱ περὶ ἀτελειῶν καὶ ἀπαλλαγῶν αἰτιάσεις προβάλλονται κατὰ τρόπον αὐστηρόν, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς ὅλας τὰς συμβάσεις αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας πάντοτε παρέχονται τοιαῦται ἀτέλειαι καὶ ἀπαλλαγαὶ ἀπὸ τελῶν καὶ δασμῶν διότι τὸ Κράτος ἐνδιαφέρεται νὰ εὐδοκιμήσουν καὶ ν' ἀποδώσουν αἱ ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεις χάριν γενικωτέρου συμφέροντος καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Τοῦτ' αὐτὸ συνέβη καὶ μὲ τὸν Α.Ν. 1856) 1951 διὰ τοῦ ὁποίου παρεσχέθησαν αἱ αὐταὶ ἀτέλειαι καὶ ἀπαλλαγαὶ εἰς τὴν Τ.Α.Ε., ἀποσβεσθεισῶν μάλιστα καὶ παντοειδῶν ὀφειλῶν της πρὸς τὸ Δημόσιον, Ι.Κ.Α. κλπ. Ἡ γενομένη ἀποτίμησις τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς Τ.Α